

18. 11. 2003

ID: 22313

Poškozování cizích práv

Skutečnost, že policejní složky byly po určitou dobu zaměstnány prováděním zcela zbytečného šetření a svoji pravomoc vykonávaly na podkladě nepravdivého trestního oznámení, může....

Skutečnost, že policejní složky byly po určitou dobu zaměstnány prováděním zcela zbytečného šetření a svoji pravomoc vykonávaly na podkladě nepravdivého trestního oznámení, může pojmově zakládat vážnou újmu na právech ve smyslu ustanovení § 209 tr. zákona.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 3 Tdo 517/2002, ze dne 14.11.2002)

Nejvyšší soud České republiky projednal v neveřejném zasedání konaném dne 14. listopadu 2002 dovolání podané obviněným A. V., proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 19. 3. 2002, sp. zn. 55 To 3/2002, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Okresního soudu v Liberci pod sp. zn. 3T 48/2000, a rozhodl podle § 265k odst. 1, 2 a § 265l odst. 1 tr. řádu tak, že usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 19. 3. 2002, sp. zn. 55 To 3/2002 zrušil, současně zrušil i všechna další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu a Krajskému soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění :

Rozsudkem Okresního soudu v Liberci ze dne 15. 10. 2001, sp. zn. 3 T 48/2000, byli pod bodem 2) obviněný A. V. a obviněný ing. J. Š. uznáni vinnými trestným činem poškozování cizích práv podle § 209 odst. 1 písm. a) tr. zákona, neboť společně po vzájemné dohodě v Ú. n. L. dne 23. 9. 1998 nahlásili na Obvodním oddělení Policie ČR ztrátu osobního vozidla Škoda Octavia blíže specifikovaného ve výroku rozsudku, které mělo být zaparkováno téhož dne, ačkoliv do Ú. n. L. přijeli osobním vozidlem obviněného A. V. zn. Škoda 120 a tímto jednáním byla Policie ČR nedůvodně zaměstnána, ačkoli tento čas mohla věnovat jiným důležitým činnostem a takto byla Policii ČR, Správě Severočeského kraje způsobena škoda ve výši 1.804,- Kč.

Za to byl obviněný A. V. odsouzen podle § 209 odst. 1 tr. zákona k trestu odnětí svobody v trvání 10-ti měsíců s podmíněným odkladem jeho výkonu na zkušební dobu 14-ti měsíců. Obviněný Ing. J. Š. byl odsouzen podle § 248 odst. 3 tr. zákona za použití § 35 odst. 1 tr. zákona k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání dvou roků, přičemž podle § 58 odst. 1 písm. a) a § 59 odst. 1 tr. zákona mu byl výkon trestu podmíněně odložen na zkušební dobu čtyři a půl roku. Současně bylo rozhodnuto o náhradě škody.

Proti tomuto rozsudku podal odvolání toliko obviněný A. V. Podané odvolání projednal dne 19. 3. 2002 ve veřejném zasedání Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka Liberec, který jej usnesením sp.

zn. 55 To 3/2002 podle § 256 tr. řádu zamítl.

Proti citovanému rozhodnutí soudu druhého stupně podal obviněný A. V. prostřednictvím svého obhájce dovolání, a to z důvodů uvedených v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu, neboť je přesvědčen, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. V písemném odůvodnění dovolání vyslovuje názor, že nepravdivým podáním trestního oznámení vůbec nelze naplnit skutkovou podstatu trestného činu poškozování cizích práv podle § 209 tr. zákona. Má za to, že ustanovení § 209 tr. zákona má na mysli jiná práva nežli práva policie v tomto případě. Není si vědom toho, že by Policii ČR způsobil vážnou újmu na právech. I kdyby právní kvalifikace jeho jednání byla správná, nemohl by jednat jako spolupachatel ve smyslu ustanovení § 9 odst. 2 tr. zákona. Trestní oznámení dle jeho přesvědčení může podat ve věci pouze jedna osoba, kterou byl v tomto případě spoluobviněný Ing. Š. Sám trestní oznámení nečinil ani nebyl poučen podle příslušných ustanovení trestního řádu, jeho trestní odpovědnost nelze dovést z jeho účasti na ohledání místa činu, nebo z protokolu o podaném vysvětlení podle § 158 tr. řádu.

V petitu dovolání proto obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud České republiky napadené rozhodnutí podle § 265k tr. řádu zrušil a ve smyslu ustanovení § 265m tr. řádu sám rozhodl tak, že se v plném rozsahu obžaloby zproštuje.

K podanému dovolání se písemně vyjádřil státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství, který považuje podané dovolání za částečně důvodné. K obligatorním znakům skutkové podstaty trestného činu poškozování cizích práv podle § 209 odst. 1 písm. a) tr. zákona patří podvodné jednání a způsobení vážné újmy na právech. K podvodnému jednání sice ze strany obviněného A. V. došlo, neboť uváděl v omyl příslušný policejní orgán uváděním nepravdivých údajů o trestné činnosti, která nebyla nikdy spáchána. Nebyl však prokázán znak vážné újmy na právech, neboť byl ve skutkové větě rozsudku vymezen tak, že v důsledku jednání obviněných byla Policie ČR nedůvodně zaměstnána, ačkoli tento čas mohla věnovat jiným důležitým činnostem a takto byla způsobena Policii ČR, Správě Severočeského kraje škoda ve výši 1.804,- Kč. Z hlediska konkrétnosti závažnosti způsobené vážné újmy podle jeho názoru soudy provedené důkazy blíže nehodnotily tomto směru zřejmě přicházelo v úvahu provádění důkazů dalších. Pokud jde o další námitky obviněného, ty nepovažuje za důvodné.

V závěru svého vyjádření pak státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství navrhl, aby Nejvyšší soud České republiky napadené usnesení podle § 265k odst. 1 tr. řádu v neveřejném zasedání (§ 265r odst. 1 písm. b) tr. řádu) zrušil a aby podle § 265l odst. 1 tr. řádu přikázal krajskému soudu, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Nejvyšší soud České republiky (dále jen Nejvyšší soud) jako soud dovolací (§ 265c tr. řádu) nejprve zkoumal, zda jsou v posuzované věci splněny podmínky přípustnosti dovolání podle § 265a tr. řádu a zjistil, že dovolání v této věci je přípustné podle § 265a odst. 1, odst. 2 písm. h) tr. řádu, neboť napadá rozhodnutí soudu ve druhém stupni, jímž bylo zamítnuto odvolání proti rozsudku uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) tr. řádu. Obviněný A. V. je podle § 265d odst. 1 písm. b) tr. řádu osobou oprávněnou k podání dovolání pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Za tohoto stavu Nejvyšší soud podle § 265i odst. 3 tr. řádu přezkoumal zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozhodnutí, proti nimž bylo dovolání podáno, v rozsahu a z důvodů,

uvedených v dovolání, jakož i řízení napadené části rozhodnutí předcházející a dospěl k následujícím závěrům.

Důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu je dán v případech, kdy rozhodnutí spočívá na nesprávném posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. Jak již v minulosti Nejvyšší soud konstatoval, ustanovením § 209 tr. zákona jsou chráněna jiná než majetková práva jednotlivce, právnických osob, kolektivních orgánů i státu. Předmětem ochrany, kterou trestní zákon v ustanovení § 209 tr. zákona poskytuje, je nepochybně i Policie ČR, zřízená státem, jež k výkonu svých povinností je vybavena pravomocemi, které jí byly v rámci odpovědnosti za splnění úkolů státu svěřeny. Oprávnění orgánů policie v trestním řízení pak vyplývají zejména z ustanovení § 158 odst. 3 písm. a) tr. řádu. Z toho lze dovodit, že předmětem útoku trestného činu poškozování cizích práv podle § 209 tr. zákona mohou být i orgány policie.

Naplnění obligatorních znaků skutkové podstaty tohoto trestného činu je podmíněno způsobením vážné újmy na právech a podvodným jednáním, spočívajícím v uvedení někoho v omyl nebo využití něčího omylu. Způsobení vážné újmy je vždy třeba zkoumat v konkrétní věci ve vztahu ke konkrétním okolnostem případu. Zejména je nutné posoudit o jaké právo šlo, jaká byla intenzita újmy na tomto právu a jaké následky to mělo pro poškozeného, zda šlo o následek lehce nebo obtížně odstranitelný, popř. již zcela neodstranitelný.

Skutečnost, že policejní složky byly po určitou dobu zaměstnány prováděním zcela zbytečného šetření a svoji pravomoc vykonávaly na podkladě nepravdivého trestního oznámení o odcizení již zpronevěřeného vozidla, může pojmově zakládat vážnou újmu na právech ve smyslu ustanovení § 209 tr. zákona. V projednávané věci však dosavadní skutková zjištění, tak jak jsou rozvedena ve skutkové větě rozsudku soudu prvního stupně a v odůvodnění rozhodnutí obou soudů, neumožňují jednoznačný právní závěr v tomto směru. Je sice skutečností, že příslušníci Policie ČR byli nedůvodně zaměstnáni některými úkony, včetně ohledání místa činu, na druhé straně však soudy nevzaly v úvahu, že nešlo o šetření časově náročné, neboť skutečný stav byl zjištěn ještě týž den, kdy bylo nepravdivé oznámení učiněno. Zcela nejasnou zůstala otázka výše vyčíslené majetkové újmy, jež měla Policii ČR jednáním obviněných vzniknout. Ustanovení § 209 tr. zákona slouží k ochraně jiných než majetkových práv. Způsobení blíže nespécifikované škody ve výši 1.804,- Kč tedy za způsobení vážné újmy považovat nelze. Z odůvodnění rozhodnutí odvolacího soudu je zřejmé, že se sice náležitě vypořádal s námitkami obviněného, které uplatnil v rámci svého odvolání, otázkou konkrétní závažnosti způsobeného následku se však dostatečně nezabýval.

Nejvyšší soud proto dospěl k závěru, že za dosud zjištěného skutkového stavu nelze reálně uvažovat o způsobení vážné újmy tak, jak předpokládá ustanovení § 209 tr. zákona. Je proto třeba konstatovat, že rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci o zamítnutí odvolání obviněného bylo učiněno v rozporu se zákonem, resp. s hmotným právem, a dovolání obviněného A. V. je proto důvodné podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu. Nejvyšší soud tedy podle § 265k odst. 1 tr. řádu zrušil napadené usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci včetně dalších obsahově navazujících rozhodnutí a podle § 265l odst. 1 tr. řádu tomuto soudu přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Učinil tak v neveřejném zasedání podle § 265r odst. 1 písm. b) tr. řádu.

Věc se tak vrací do stadia odvolacího řízení, v němž Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v

Liberci znovu projedná odvolání obviněného proti rozsudku Okresního soudu v Liberci ze dne 15. října 2001, sp. zn. 3T 48/2000. Přitom se bude věcí zabývat ve všech směrech uvedených v tomto rozhodnutí Nejvyššího soudu, zejména bude muset věnovat pozornost konkrétní závažnosti způsobeného následku, jež je jedním ze základních znaků skutkové podstaty trestného činu poškozování cizích práv podle § 209 tr. zákona, a v tomto směru bude muset znovu vyhodnotit důkazy, popřípadě doplnit dokazování důkazy dalšími. Pokud dospěje k závěru, že v projednávaném případě nebyl naplněn znak vážné újmy, bude muset zvážit, zda jednání obviněného nezakládá zákonné znaky přestupku podle § 47a zák. č. [200/1990](#) Sb. ve znění pozdějších předpisů.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výkon trestu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost](#)
- [Předávací vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oběť trestného činu](#)
- [Dohoda o vině a trestu](#)
- [Zajištění nároku poškozeného](#)